

**BİLİŞİM SANAYİCİLERİ DERNEĞİ'NİN (TÜBİSAD)
TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR'DA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN 12 EYLÜL 2018 TARİHLİ 85 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARI
HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ**

Yüksek malumlarınız olduğu üzere 13 Eylül 2018 tarihinde, 30534 Sayılı Resmi Gazete'de, 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'a¹ istinaden çıkarılmış olan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da² Değişiklik Yapılmasına İlişkin 12 Eylül 2018 Tarihli, 85 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ("**Tadil Kararı**")³ yayımlanmıştır.

Tadil Kararı, Türkiye'de yerleşik kişiler arasında gerçekleştirilen belli işlemlerde sözleşme bedelinin ve sair ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden ya da dövize endeksli olarak kararlaştırılması hususunda bir kısıtlama getirmektedir.

Tadil Kararının 13 Eylül 2018 tarihinde yürürlüğe giriyor olması, Kararla ilgili sözleşme değişikliklerinin yürürlük tarihinden itibaren 30 gün içerisinde tamamlanacak olması birçok sektör açısından olduğu gibi bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü açısından da uygulamaya yönelik soru işaretlerinin oluşmasına sebebiyet vermiştir.

Tadil Kararı ile ilgili bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü yönünden uygulamaya yönelik soru işaretlerinin kapsamı ve gerekçeleri aşağıda arz edilmektedir:

- Bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe donanım ve yazılım ürünlerinin çoğu ve hizmetlerin bir kısmı ithal edildiğinde, ilgili girdi maliyetleri ve bununla ilgili oluşturulan satış/servis organizasyonu döviz endekslidir. Döviz maliyetli ürün ve servislerin Türk Lirası ile satılması ithalatçının döviz açık pozisyonuna düşmesine yol açacaktır; bunlar ek maliyetlere yol açacaktır. Döviz ile satın alınan ürünlerin Türk Lirası cinsinden piyasaya sunulmasında gerçekçi fiyatlar belirlenemeyerek fiyatlamada belirsizlik enflasyona ve tüketici veya ticari kullanıcı açısından da satın alma gücüne yol açacaktır. Diğer taraftan sektörün ticaret şeklinin dövizden Türk Lirası'na dönmesi işletme sermayesi maliyetini ciddi seviyede arttıracaktır. Bütün bu olumsuz etkileri ortadan kaldırmak amaçlı maliyetlerin tamamı mal ve servis ücretlerine yansıtılacak olup bu durum enflasyonda ve tüketici fiyatlarına yükselmeye sebebiyet verecek aynı zamanda teknoloji ürün ve hizmetlerine erişim güçleşecek ve bu erişim gücünün siber güvenlik açısından da olumsuz sonuçlara yol açabilecektir.

¹ 25.02.1930 Tarihli 1433 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

² 11.08.1989 Tarihli 20249 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

³ 13.09.2018 Tarihli 30534 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- Gerek kamu gerekse de özel sektörde gerçekleştirilecek uzun dönemli projelerde, ithal ürün ve servis yoğun olan bu piyasada Türk Lirası üzerinden fiyatlama bir hayli güç olacak olup fiyat belirsizliği, piyasasına uygun fiyatlamının gerçekleşmemesi gibi sorunlarla karşılaşılabilir ve proje tarafları açısından da belirsizlik ortamı yaratacaktır.
- Fiyatlamada karşılaşılabilecek güçlükler zaman içerisinde Türkiye’de yerleşik çokuluslu / yabancı sermayeli şirketlerin Türkiye ofislerini kapatarak mal ve servis satışlarını yurt dışından gerçekleştirip yine yurt dışından faturalama yoluna gitmelerine, bu nedenle de sermaye, vergi ve istihdam kaybına yol açacaktır.
- İthal edilen ürün ve hizmetler iç piyasada ticarileştirilmekte; hatta birçok durumda iç piyasada belli işlemlere tabi tutulduktan sonra ihraç edilmektedir. Tadil Kararı, iç piyasada bu şekilde faaliyet gösteren aktörlerin, ürün ve hizmetleri ithal ederken tabi oldukları fiyat ve akdi ödeme koşullarını iç piyasadaki iş ortakları, müşterileri ile tüketicilerine ve dış piyasada satış yaptıkları tacirlere yansıtamamaları sonucunu doğuracaktır. Bu durumda ilgili ithalatçıların ve ihracatçıların sürdürülebilir bir şekilde var olması mümkün olmayacaktır.
- Tadil Kararının kapsamına dahil olacak sözleşme türleri açıkça ve sınırlı sayıda sayılmış olmakla birlikte, bunlar bir arada ele alındığında kapsamın neredeyse gerek tacirlerle tacirler arasındaki gerekse de tacirlerle tüketiciler hatta işçiler arasındaki tüm ilişkileri içerecek genişlikte düzenlendiği gözlemlenmektedir. Sözleşme türleri arasında yer alan hizmet ve eser sözleşmeleri çok genel nitelikte belirtilmiş olup bu sözleşmelerin geniş çerçevede çok fazla akdi ilişkiyi kapsamı mümkündür. Bu durum amacı aşan geniş yorumlara ve dolayısıyla düzenleme ile hedeflenenin ötesinde, ticari işlemlerin yönetilemez hale gelmesine sebebiyet verebilir.
- Tadil Kararından etkilenen kişilerin (ki bu kişiler hemen hemen piyasadaki aktörlerin tümüdür) akdetmiş oldukları sözleşmeleri uyumlu hale getirmek için sahip oldukları süre sadece otuz (30) gündür. Adapte edilecek sözleşmelerin sayısı, dahil olan tarafların sayısı, taraflar arasındaki güç dengesi ve olağan sözleşmelerde dahi müzakereye harcanan süreler düşünüldüğünde bu süre çoğu halde uyulamayacak kadar kısadır. Taraflar arasında mutabakat sağlama imkanı olmaması halinde tarafların mahkemeye başvurusu mümkün olmakla beraber yine bu süre içerisinde bir sonuç almak mümkün olmayacak ve sözleşme ilişkisi ya askıya alınacak ya da bazı hallerde tasfiye edilecektir. Bu bağlamda geçiş sürecinin ticari hayatın gerçeklerine uygun biçimde uzatılmasının düşünülmeye olumlu olacaktır.
- Tadil Kararında Bakanlık tarafından istisna belirlenebileceği açıkça düzenlenmiş ve fakat bunun hangi kapsamda, nasıl, ne zaman ve neye göre yapılacağı belirtilmemiştir. Bu hususta hiçbir açıklık yokken, Tadil Kararının yürürlüğe girmesi piyasada belirsizliğe ve bundan dolayı tedirginliğe, hatta büyük ihtimalle boşa çabaya yol açacak; belli ticari ilişkilerin sırf bu nedenle kurulmaması ya da bozulması / tasfiye edilmesi söz konusu olabilecektir. Bu bağlamda istisnaların kapsamının en kısa sürede tespiti tüm iş dünyası için olumlu olacaktır.

Yukarıda arz edilen tüm gerekçeler, bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün global niteliği ve ekonomimiz açısından stratejik önemi, ülkemize kattığı teknolojik altyapı faydası, genç girişimcilerin en etkin olduğu sektörler olması ve ülkemizin genç nüfusu ile birlikte dünya ile rekabetimizi güçlendirecek mahiyette olduğu da gözetilerek Tadil Kararında yer hususlarını;

- Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörüne ilişkin işlemlere uygulanmaması
- Bilgi ve iletişim teknolojiler sektörüne ilişkin tam istisna tanınıncaya kadar; her halükârda geçiş sürecinin ve kararın uygulanmasının bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü bakımından sektör oyuncularıyla istişare edilerek uzatılmasının

Uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Saygılarımızla bilgi ve değerlendirmelerinize sunarız

TÜBİSAD YÖNETİM KURULU

19/09/2018